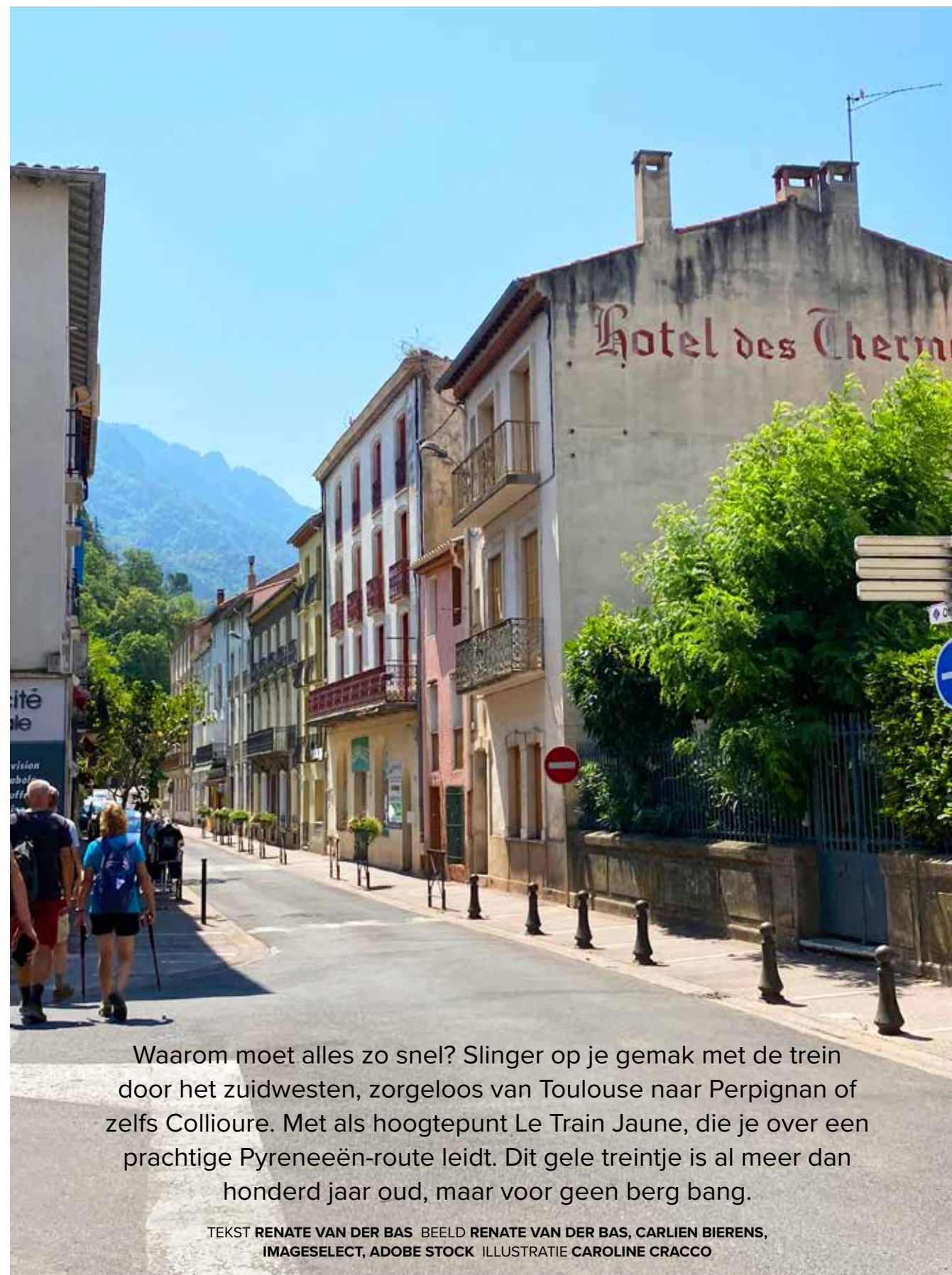

BOEMELEN langs de PYRENEEËN

Waarom moet alles zo snel? Slinger op je gemak met de trein door het zuidwesten, zorgeloos van Toulouse naar Perpignan of zelfs Collioure. Met als hoogtepunt Le Train Jaune, die je over een prachtige Pyreneeën-route leidt. Dit gele treintje is al meer dan honderd jaar oud, maar voor geen berg bang.

TEKST RENATE VAN DER BAS BEELD RENATE VAN DER BAS, CARLIEN BIERENS, IMAGESELECT, ADOBE STOCK ILLUSTRATIE CAROLINE CRACCO

Al snel ontdek je als onwennige ov-toerist (ik ben toch meestal met de auto op pad) dat er eigenlijk maar één nadeel kleeft aan het reizen met bus en trein: je moet je bagage bescheiden houden, want je bent je eigen pakezeltje. Maar wat krijg je er onverwacht veel vrijheid voor terug. Je hebt tijdens verplaatsingen uren de tijd om uit ramen te staren, boekjes te lezen en diepe gedachten te ontwikkelen, terwijl de kilometers zorgeloos aan je voorbijglijden. Geen stressvol zoek naar een parkeerplaats. En geen dreun van de dure bon van de volle tank. *Par contre* is er alle ruimte voor boeiende observaties van medereizigers. Zoals hoe beleefd Franse

scholieren wel niet zijn. En hoeveel decibel een kwetterend groepje menopauzerende wandelaars kan produceren. En dan alle grote vragen die opborrelen bij het landschap, zoals: hoeveel ruïnes zou Frankrijk tellen? En: hoeveel mensen houden er kippen in hun tuin?

Voor een eurootje

Onze vijfdaagse ontdekkingsreis begint heel vertrouwd op een paar honderd meter van huis, bij de bushalte van ons dorp in de Aude. Alwaar we voor het stimulerende bedrag van 1 eurootje (het tarief waarmee de regio Occitanië meer mensen in het ov probeert te krijgen) mogen instappen om op het station van Carcassonne te geraken, 45 kilometer verderop. Vervolgens kost een Pass Rail Tour voor vijf dagen met de regionale treinen (de TER, spreek uit als thee-uh-er) een tientje per dag. Daar ga je toch niet voor tobben?

Eerste pleisterplaats is het glorieuze Toulouse, de stad die in de zachte avondzon verandert in een feest van vijftig tinten roze. En die trots is op zijn zojuist gerenoveerde station, Matabiau, ideaal gelegen aan het Canal du Midi en aan de rand van de binnenstad. In tien minuten wandel je vanaf de perrons naar fijne pleinen als de Place Wilson en de grote Place du Capitole.

Oeps: bij de restauratie van het station is misschien het bagagedepot vergeten, want om je te bevrijden van rugzakken en koffers moet je naar een hotel in een straat tegenover het station, het Grand Hôtel d'Orléans. Maar de ontvangst daar is hartelijk en het is ook een prima plek voor een overnachting.

Cassoulet is nooit ver weg

Verkwikt staan wij de volgende dag weer op het perron om met de TER in ruim een uur naar Foix te reizen, de hoofdstad van het departement Ariège, op 400 meter hoogte. De uitzichten onderweg bieden nog niet veel pittoresks. Opvallend hoe iedereen hier z'n eigen gedoetje heeft, gebouwd in *n'importe* welke stijl. Als een haastklusje van een ongeïnteresseerde landschapsarchitect: 'Hier, ploink, daar heb je een huis. Hup, jij daar ook een. En ligt er nog iets op de plank? Vooruit, jij ook een dak boven je hoofd. Een schuurtje.' Het zal de mensen waarschijnlijk worst zijn, ze hebben allemaal lekker veel ruimte. Ik verdiep me vast een beetje in Foix en lees dat

men er geen zin heeft in *surtourisme* oftewel te veel toeristische druk. Prima idee! Toch zijn ze er megatrots op dat het Château de Foix inmiddels 100.000 bezoekers per jaar trekt, een aantal dat het charmante stadje prima aankan. Het heeft iets Anton Pieck-achtigs, met de smalle straatjes, vakwerkhuisen en de hoog boven de stad uitstekende heuvel waar het kasteel de omgeving domineert.

Delen van het bouwwerk zijn al meer dan duizend jaar oud, het bezoekerscentrum is zeer modern. En je kunt er je bagage even kwijt. Wie in historie is geïnteresseerd, kan zich zalen lang verdiepen in de machtsstrijden die zich hier hebben afgespeeld. Minstens zo boeiend is te lezen hoeveel er werd gegeten tijdens officiële banketten. Van vette wildgerechten en groenteragouts tot schalen vol suikerbeesten, weg te spoelen met flinke hoeveelheden zoete gekruide wijn.

De maag gaat ervan knorren! Maar dat is in Foix zo verholpen: in de straatjes aan de voet van het kasteel vind je vele restaurantjes waar je vrijwel altijd wel een cassoulet kunt bestellen: de stevige regionale bonenschotel die hier al eeuwenlang de mensen kracht geeft.

Blote Belgische billen

Wij lopen daarna in ieder geval met verende tred weer naar de trein, om naar Ax-les-Thermes door te stoten, een plaats op ruim 700 meter hoogte. >

Openingsspread, links: le Train Jaune. Rechts: straatje in Vernet-les-Bains. Hieronder: kasteel in Foix; de auteur met *monsieur le contrôleur* van het treintje; winkeltje in Villefranche.

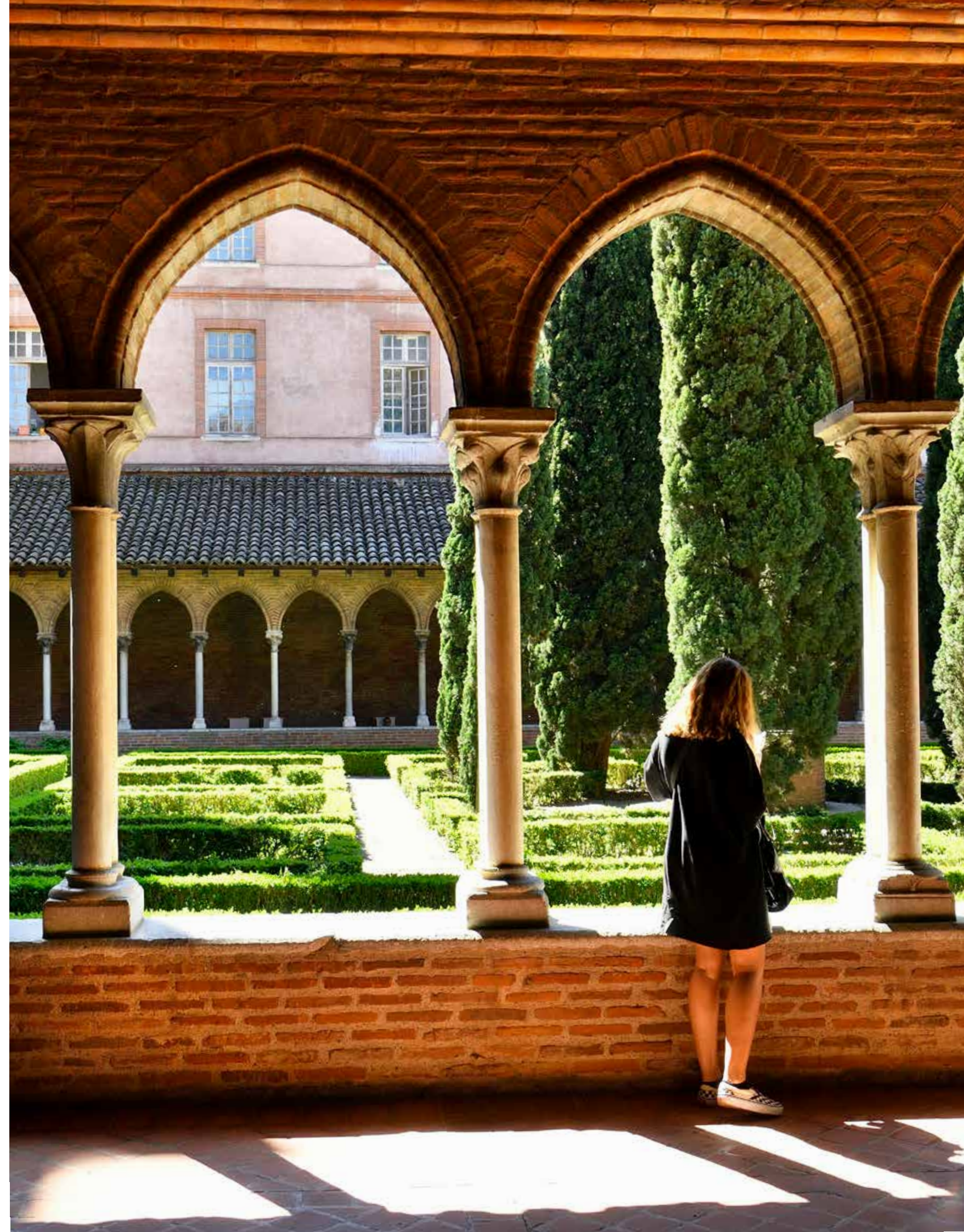

's Winters in trek bij skiërs, en in ieder seizoen interessant dankzij Les Bains du Couloubret, een no-nonsense wellnessoord, met veel natuursteen en met enorm gulle waterstralen uit een altijd warme bron.

Wat een weelde! Er is een gigantisch centraal bad waarin je kunt bubbelen, je kunt laten geselen door harde waterstralen of zomaar wat hangen. Daarna kun je kiezen voor buitenzwemmen, de hamam, de sauna of andere bubbelbaden. Neem een badpak of strakke zwembroek mee: het is niet de bedoeling dat je hier bloot gaat. Maar dat mag de pret niet drukken, de essentie hier is de weldaad van warm en veel water. Je komt er als herboren uit. Midden in het stadje kun je trouwens van dat

water genieten zonder een kaartje te hoeven kopen: aan de Place du Breilh vind je een vierkante vijver, het Bassin des Ladres, waar men sokken en schoenen uitdoet en op de rand gaat zitten om de voetjes lekker te verwennen. En soms het complete lichaam. Want als wij er 's avonds laat zitten uit te buiken na een riant diner en onze ogen gewend raken aan het duister, blijken er drie blote Belgen in de vijver te drijven. Vermoeide mannen, bezig de Pyreneeën van oost naar west te door-kruisen op de fiets! Dat is natuurlijk stukken heldhafter dan met de trein en ze hebben hun eigenzinnige wellnessmoment absoluut verdiend, vinden we. Niemand die zich op het late uur hoeft te storen aan die bleke billekes. >

Hieronder met de klok mee: le Train Jaune; Perpignan, langs de Têt; portaal in Villefranche-de-Conflent; terrasjes in het centrum van Perpignan; waterkanaaltje bij Enveitg. Rechterpagina: Couvent des Jacobins in Toulouse.

Hierboven: Toulouse.
Rechterpagina: Fort Libéria;
Villefranche-de-Conflent;
een nieuwsgierige
bewoner.
Volgende pagina's, links:
les Orgues d'Ille-sur-Têt.
Rechts, met de klok mee:
restaurant/brocante Escu-
della; schilderij van Auberge
Catalane in Enveitg.

Soufflé à l'orange

De volgende dag treinen wij door – ook weer stipt volgens dienstregeling – naar station Latour-de-Carol-Enveitg (zeg: anvetsj), nog verder de bergen in, op 1231 meter hoogte. En dat is niet zomaar een *gare*, maar een plek waar drie verschillende soorten spoorlijnen samenkomen, geschikt voor reguliere Spaanse en Franse treinen, maar ook voor het speciale gele treintje: le Train Jaune of le Canari, zoals mensen het liefkozend noemen. Wij hebben een kaartje voor de volgende dag; eerst gaan we in de natuur boven Enveitg een pittige wandeling maken, door een dor maar mooi landschap. Langs velden met paarden, waar roofvogels boven onze hoofden cirkelen. Misschien ruiken ze de proviand die we bij ons hebben – onderweg zijn er tijdens onze inspanningen nergens uitspanningen. Maar onze picknickplek is idyllisch, langs een smal kanaaltje dat fris bergwater naar Latour-de-Carol brengt. Een beetje zoals de beroemde *levadas* (oude irrigatiekanalen waarlangs je kunt wandelen, red.) op Madeira. We zijn best uitgeput na de tocht, die veel hoogtemeters telde. En blijven een nachtje in de charmante Auberge Catalane in Latour-de-Carol. Maar het is

einde seizoen en de vermoeide waard is niet veel meer waard: als we goed willen dineren moeten we een dorp verder. Ga maar met de taxi naar Saillagouse, is het advies. Wat een goede tip! Want in dat plaatsje baat de familie Planes al vijf generaties lang een hotel-restaurant uit en alles is er van een ouderwetse kwaliteit. Tafellinnen, professioneel personeel, riant wijnkaart en alles huisgemaakt. Wat, willen wij zonder dessert vertrekken? Daar steekt Monsieur Eric Planes eigenhandig een *soufflé à l'orange* voor. Leve de calorieën, maar misschien is het wel daarom dat we de volgende dag geen spierpijn van betekenis hebben, na die zware tocht. Maar wel een zeer tevreden glimlach bij de herinnering aan zoveel gastvrijheid en vakmanschap.

Technisch hoogstandje

Die dag wordt sowieso onvergetelijk, want daar is dan eindelijk het moment dat we in de beroemde Train Jaune stappen. Het gaat om een spannend stijgend en dalend traject dat bijna 63 kilometer lang is en negentien tunnels en twee spectaculaire viaducten telt. De trein doet meer dan drie uur over de complete route door het berglandschap,

die is aangelegd tussen 1904 en 1927 en als een technisch hoogstandje geldt. Hij gaat langs 21 stations waarvan Bolquère-Eyne op 1592 meter het hoogste station van de Franse spoorwegen is. Stoppen doet hij niet standaard op ieder klein stationnetje: je moet *monsieur le contrôleur* even laten weten waar je eruit wilt. Bijvoorbeeld als je een deel van het traject wandelend of fietsend wilt afleggen, wat veel sportievelingen doen. Wij blijven gewoon de hele rit zitten, en wisselen een plekje in het open karretje af met de bankjes in de gewone wagons. De trein gaat het hele jaar door, waarbij 's winters met nieuwer materieel wordt gereden, wat als het koud is stukken comfortabeler is. Hoe dan ook kijk je onderweg je ogen uit. En bij aankomst bij het eindpunt blijft dat zo. Station Villefranche-Vernet-les-Bains is het station van het middeleeuwse vestingstadje Villefranche-de-Conflent, een waar toeristenparadijs. Het stadje had vroeger grote strategische waarde en is onder andere door – daar is ie weer – de Franse militaire architect Vauban voorzien van dikke muren, torens en zelfs een groot fort op de helling boven het dorp, Fort Libéria. De enigen die het stadje nu nog komen overvallen zijn vredelievende bezoekers, die er graag slenteren en iets eten of drinken op de vele terrasjes. En lopen over de overdekte stadsmuren, *les remparts*, waar je je nog een beetje kunt voorstellen hoe het moet hebben gevoeld om een bewaker van dit stadje te zijn, altijd op je hoede voor kwaadwillend volk. Nu is alles er pais en vree, en goed georganiseerd: onze trein staat weer precies op tijd klaar om ons

vanuit de bergen naar de Middellandse Zeekust te vervoeren, naar Perpignan. We besluiten nog een stop in te lassen vanwege een natuurfenomeen dat je 'klein Cappadocië' kunt noemen: net als in Turkije is hier een kaal gebiedje ontstaan vol wonderbaarlijke stenen 'orgelpijpen', les Orgues d'Ille-sur-Têt. Tussen de lange steenkolommen van soms wel twaalf meter hoogte waan je je op een andere planeet. De moeite waard, alhoewel een dik halfuur lopen van het station. Maar ook hier hebben ze taxi's en Ubers.

Warmbloedige schoonheid

Uiteindelijk zijn we dan weer in de drukte van de stad, Perpignan. Een warmbloedige, zuidelijke schoonheid, waar arm en rijk onder dezelfde stralende zon voor sfeer zorgen. Hier betalen bovengemiddeld veel inwoners vermogensbelasting, maar leeft ook een recordaantal mensen van een uitkering. Daarom kun je in het centrum van trendy straatjes vol artistieke winkeltjes ook zomaar belanden in een soort getto – Saint-Jacques – vol schamele huizen, uitpuilende vuilnisbakken en kinderen die spelen tussen de zooli. En even later eet je dan weer fruits de mer bij een klassiek restaurant als Café Vienne. Of een sappige biefstuk bij een van de restaurantjes in de oude Hallen. Alles bij elkaar staat Perpignan voor het echte leven. Van boven wordt het allemaal gadedeslagen door het Palais des Rois de Majorque, waar je leert hoeveel vorsten naar de hand van Perpignan hebben gedongen. Je kunt je hun verliefdheid helemaal voorstellen. ■

Tips & adressen

SLAPEN

Grand Hôtel d'Orléans (Toulouse)

Op 200 meter van station Toulouse-Matabiau.
72 rue Bayard.
grand-hotel-orleans.fr

Le Passage (Ax-les-Thermes)

Hippe appartementjes.
10 rue du Général de Gaulle.
lepassage-ax.fr

L'Auberge Catalane (Latour-de-Carol)

Gerund door een vriendelijk Catalaans echtpaar.
10 avenue du Puymorens.
aubergecatalane.com

Dali Hôtel (Perpignan)

Een comfortabele plek met vier sterren.
18 boulevard Jean Bourrat.
dalihotel.fr

ETEN

Le J'Go (Toulouse)

Voor eerlijke, pure boerenkost.
16 place Victor Hugo.
lejgo.com

La Gourmandine (Toulouse)

Voor de meer geraffineerde Franse keuken.
17 place Victor Hugo.
la-gourmandine.fr

Vertigo (Foix)

Perfect voor de lunch. Gezellig met terrasje op straat.
21 rue Noël Peyrevidal.
Tel. +33 (0)5 61649536

Le P'tit Montagnard (Ax-les-Thermes)

Smakelijke, gulle borden.
6 place Roussel.
leptitmontagnard.fr

Escudella

(Font-Romeu-Odeillo-Via)
Restaurant/brocante aan de route van het gele treintje.
Je kunt de conducteur vragen

er te stoppen.

5 rue de la Maissonette,
tel. +33 (0)6 08058592

Restaurant Le Figuier (Perpignan)

Hippe plek in de oude stad.
7 rue du Figuier.
Tel. +33 (0)4 68631482

Café Vienne (Perpignan)

Tijdloze, geliefde klassieker.
3 place François Arago.
Tel. +33 (0)4 68348000

INFO

- **Occitanie Rail Tour**
visit-occitanie.com/en/rail-tour
- **Occitanie Rail Pass**
Bestel heel gemakkelijk online je treinpas voor het gewenste aantal dagen.
ter.sncf.com/occitanie/decouvrir/rail-tour

